

Vélemény az Igazgatási Rendszer Korszerűsítése Operatív Program 1.2. változatához

Jelölések:

Új szöveg

~~Törölt szöveg~~

Indoklás

Pozitívumként emelünk ki több megállapítást, mint például:

- a „megszokottakhoz képest új típusú kötelezettséget teremtő szabályok (pl. adózás, számlaadás) és a modern jelenségek, korábban nem vagy kevésbé védett érdekek esetében kirívóan rossz a jogkövetés. Hosszabb távon javulást a (...) oktatás és nevelés adhat.” (5. o.)
- “A feladatok alsóbb szintre történő elmozdulása ugyanakkor nem járt valódi decentralizációval.” (7. o.)
- “több helyen párhuzamos struktúrák léteznek.” (8. o.)
- Összhangba hozta az anyagot a foglalkoztatáspolitikával: ugyanis az 1.1. változatban még szerepeltek olyan megjegyzések, melyek szerint aggasztó, hogy nő a közigazgatásban alkalmazottak között az idősebb korosztály aránya, miközben a foglalkoztatáspolitikai a nyugdíjkorhatár kitolását szorgalmazza. Nem állítjuk, hogy ez volna a jó megoldás, de legalább konzisztens az anyag ebből a szempontból.
- A SWOT elemzésben (12. o.) a gyengeségek között reálisan említi:
 - a szervezeti kultúra hierarchikus, nem támogatja sem az egyéni kezdeményezést, sem pedig a csoportszerű működést, illetve a horizontális együttműködést
 - a stratégiai szemlélet és működés hiánya
 - hajlam a társadalmi eredmény figyelmen kívül hagyására
 - az ágazati szemlélet túlbujánzása, s mellette az együttműködésre való készség alacsony foka
 - a társadalmi visszacsatolás hiánya (gyenge társadalmi partnerség)
- A specifikus célok között megjelenik a társadalmi partnerekkel való közös cselekvés. (16. o.)
- Cél: (...) a meghozott döntések végrehajtásának, visszacsatolásának javítása.
- „törekedni kell az **atipikus foglalkoztatási formák** (például távmunka, rész munkaidős foglalkoztatás stb.) ésszerű **elterjesztésére.**” (27. o.)

Részletes vélemények

Helyzetelemzés

4. oldal

A központi közigazgatásban a szakpolitika-alkotási folyamatra a szervezeti érdekek nyomják rá a bélyegüket, és háttérbe szorul a társadalmi igényekre, kihívásokra való válaszadás. Ennek lenyomataként a cselekvés megtervezésekor nem kizárólag egy adott társadalmi eredmény elérése a cél. Így mind a kormányzat, mind pedig a társadalom másképpen éli meg a kormányzati cselekvéseket. Miután a szervezeti érdekek dominálnak, így csak korlátozottan beszélhetünk egyazon irányba

cselekvő kormányzatról. Ennek hatására széttöredezetté válik a kormányzat teljesítménye, magas a párhuzamos erőforrás-felhasználás.

(Az 1.1. változatban benne volt, hozzátartozik a reális képhez.)

Ugyanakkor – részint az uniós csatlakozásra való felkészülés folyamányaként – az elmúlt években a kilencvenes években tapasztaltakhoz képest **látványosan javult a stratégiai tervezés minősége**. Ez a javulás ugyan még nem átütő erejű, de már kedvezően befolyásolja a szakpolitika-alakítás más területeit is. ~~Hasonlóan kedvező tendencia mutatható ki a~~ A társadalmi partnerek döntés-előkészítésbe történő bevonása terén is vannak kedvező tendenciák: egyes több-szakterületeken már kialakultak a társadalmi egyeztetés fórumai, s kezdenek megerősödni a civil érdekérvényesítésre alkalmas szervezetek is, tehát vannak partnerek. Ez a fejlődés azonban szigetszerű maradt, s pusztán egy-két területre jellemző, s ott sem mindig tekinthető érdeminek. A megvalósult partnerségi együttműködések tapasztalatai ráirányították arra a figyelmet, hogy a civil társadalom túlnyomó része vagy nem kellően tájékozott a szabályozás és a részvétel jelentőségét illetően és ezért nem érdeklődik a szabályozásban való részvétel iránt, vagy nem rendelkezik az érdemi részvételhez szükséges szervezeti/emberi kapacitással, információval tudással.

(Magyarázat: A két eredeti félmondatot egymás mellé állítva az az érzése támadhat az embernek, hogy a kormányzat mindent megtett a társadalmi részvételért, csak a civilek nem tudnak élni a lehetőségekkel, mert közönyösek vagy buták. A társadalmi részvételt azonban az esetek többségében a kormányzat részéről adott tájékoztatás kevés volta, illetve a civilek kapacitáshiánya akadályozza. Mindkettő olyan tényező, amelyre a közigazgatásnak ráhatása lehet – attitűd, tájékoztatás, támogatások révén.)

5. oldal

Az elmúlt években – az Európai Unióhoz hasonlóan – Magyarországon is egyre nagyobb figyelmet kap a szabályozás minőségének a fejlesztése, így **változóban van a jogalkotáshoz való hozzáállás**. Ellenben továbbra is alapvető probléma, hogy a jogszabályokat rendszerint nem megfelelő kodifikációs felkészültségű szakemberek készítik elő, kimarad a szabályozással érintett társadalmi partnerek bevonása és a szabályozási hatásvizsgálati tevékenység csak technikai értelemben valósul meg. Ezek együttesen rontják a jogszabályok végrehajthatóságát is.

(Megjegyzés: Ez az 1.1. változatban benne volt. Sok esetben ez jellemzi a valóságot, eltekintve pl. egyes környezetvédelmi jogszabályok egyeztetésétől, ahol azonban szintén notórius probléma a rövid véleményezési határidő.)

9. oldal

A közigazgatás szervezeti működése

Az önkormányzati szervek tekintetében a gond ~~az elaprózott szervezetrendszer: pusztán a települések egyharmada tart fenn közös igazgatási szervet, holott a települések 75%-ában a lakosság nem éri el a 2.000 főt. Ehhez járul, hogy nagy a települési szintű feladatok nagy száma mellett, melynek ellátása magas és folyamatosan karbantartott felkészülést igényel, a diplomás, magasan képzett munkaerő folyamatosan vándorol el a kistelepülésekről, mivel azok nem biztosítanak~~ perspektívát számára.

(Indoklás: Ha a településeket közigazgatásilag összevonjuk, az összevont önkormányzatok még kevésbé fogják igazán a helyi érdekeket, szükségleteket képviselni, ezért még kevesebb motivációjuk marad a lakosoknak a helyben maradásra. Ez – a kistelepülési iskolák, postahivatalok, orvosi rendelők felszámolásával együtt – a vidék elnéptelenedéséhez és az urbanizációs problémák fokozódásához vezet. Ezzel ellentétben arra kellene törekedni, hogy a vidéket is élhetőbbé, vonzóbbá tegyék még a diplomások számára is.)

12. oldal

SWOT analízis

Gyengeségek:

- párhuzamos struktúrák.

Stratégia

14. oldal

Az ábrában: ~~Fenntartható~~ gazdasági növekedés

19. oldal

“A szakpolitika-alkotás és szabályozás minőségének fejlesztése” stratégiai prioritás keretében a fő hangsúlyt az intézményi kapacitásépítési tevékenységek kapják (a szakpolitika- és programalkotás javítását célzó mechanizmusok kiépítése). A “szervezetfejlesztés a szolgáltató jelleg erősítése, illetve a megújulási képesség növelése érdekében” prioritás alatt tervezett beavatkozások többféle tevékenységet ölelnek fel, úgymint információs és kommunikációs technológiák elterjesztése, szolgáltatások és alkalmazások bevezetése az ügyfelek felé, továbbá innovatív és jobb termelékenységű munkaszervezési folyamatok kialakítása és bevezetése. “A humán erőforrás minőségének javítása” prioritás a továbbképzési rendszereknek a megújulási képességet és a tudásalapú gazdaságot szolgáló reformjának a kidolgozását és végrehajtását célzó tevékenységeket állítja a középpontba.

(Indoklás: Csak a könnyebb értelmezhetőség miatt szúrtam be idézőjeleket a prioritások neve elé és után.)

Prioritási tengelyek

21. oldal

	<i>Fókuszba kerül a társadalmi eredmény</i>	<i>A társadalmi partnerekkel való közös cselekvés</i>	<i>A társadalmi erőforrások kímélése</i>	<i>A megújuló képesség növelése</i>
<i>Szakpolitika-alkotás és szabályozás</i>	+	+		

Szervezetfejlesztés		±	+	+
Humánerőforrás minőségének javítása	+			+
Közép-magyarországi Régió	+	+	+	+
Technikai segítségnyújtása	+	+	+	+

(Indoklás: A társadalmi partnerek bevonásának elősegítését érintő szervezetfejlesztési intézkedéseket a társadalmi partnerek bevonásával kell megtervezni, és akár a szervezet munkatársainak felkészítésébe is be lehet vonni a társadalmi partnerek szakembereit, tanácsadóit, hiszen így alakul ki mindkét fél számára elfogadható, működőképes rendszer.)

25. oldal

1.3. (...) A beavatkozások címzettjei a minisztériumok, illetve a helyi önkormányzatok és a kistérségek és az azokban működő civil egyeztető fórumok és más együttműködési formák.